

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR. Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Az ingyenes népoktatás.

Zombor, 1908. jun. 12.

Az a két törvényjavaslat, melyet most tárgyalnak a magyar képviselőházban, alsófoku népoktatásunk két nagy fogyatkozásán van hivatva segíteni.

Tudvalevőleg a magyar állam volt az első, mely br. Eötvös József nagy gondolatát az általános tankötelezettségről törvénybe iktatta. A népnevelés szempontjából nagyfontosságú törvény azonban mindmáig is csak törvény, végrehajthatatlan és végrehajthatatlan törvény: nem lett belőle, amivé válnia kellett volna, a nemzeti életnek erős, kiváló intézménye. Más nemzetek, melyek később emelkedtek fel a kötelező iskolázás gondolatáig, a gondolat megvalósításában megelőztek s messze maguk mögött hagytak bennünket.

Hogy a törvény nem vált élő intézménnyé, annak egyik, nem utolsó oka kétségkívül az, hogy a kötelező iskolázás törvényét elmulasztották egyuttal az ingyenes oktatás törvényévé tenni. Máig kellett várni, hogy

az ország pénzügyi helyzetének jobbra fordulásával a mulasztást pótoljuk.

Ha az állam megköveteli tőlem gyermekeimnek az iskoláztatását, kötelessége az akadályok elhárításáról is gondoskodni, melyek e törvényes kötelességem teljesítésének útjában állanak. Eddig ezt az állam nem cselekedte.

A jövő iskolai évtől kezdve azonban minden állami s két év múlva minden községi és felekezeti népiskolában teljesen ingyenes lesz ugy a mindennapi, mint az ismétlő oktatás. A tanulók semmiféle díjat sem fognak fizetni a tanításért sem készpénzben, sem természetiekben, még a 30 fillér tanítói nyugdíjárulékot sem. Mindössze annyit enged meg a törvényjavaslat, hogy a módosabb szülők gyermekeiktől 50 fillér beiratási díjat lehessen szedni fejenként az ifjusági és tanítói szakkönyvtár javára.

Jól tudjuk, hogy az elemi oktatás ingyenessé tétele nem fogja el-tüntetni az írni-olvasni nem tudók nagy százalékát, mert ehhez még ezer meg ezer iskola felállítása is szükséges volna, de az is bizonyos, hogy ez a százalékszám jelentéke-

nyen alá fog szállani, mert tapasztalataink tanúsága szerint nagyon sokan vannak, kiket csupán az anyagi áldozat tartott vissza attól, hogy gyermekeiket iskolába küldjék.

De nemesak ez a szempont ajánlja a törvényjavaslatot, hanem az a nem kisebb jelentőségű körülmény is, hogy az 1907. évi 27. t. c.-ben foglalt nemzeti biztosítékok sorozatát megtétezi s a magyar nyelv térhódítását a felekezeti jellegű iskolákban is lehetővé teszi.

A törvényjavaslat t. i. állami kárpótlásban részesíti az iskolafentartó felekezeteket azért, amit az oktatás ingyenessége révén tandíjban veszítenek, de ezt az állami kárpótlást oly biztosítékokhoz köti, melyek egyfelől megadják a módot a mindenkori kormányoknak, hogy az állam- és nemzetellenes iskolákkal végképen leszámoljanak, másfelől az állam nyelvének érvényesülést szereznek az idegen nyelvű nemzetiségi iskolákban is.

A törvényjavaslat ugyanis ki-mondja, hogy minden iskolafentartó köteles az elemi népiskola mindennapi 6 évfolyamát és az általános ismétlő vagy gazdasági népiskola 3

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

A fecskéfészek.

Felolvastott az irodalmi társaság Bácsban 1908. június 8-án tartott vándorgyűlésén.

Alig költöztünk kiseded otthonunkba, —
A sok-sok lim-lom még helyén se áll:
Édes csicsergés hangja szól körülünk —
Az eresze rászállt egy fecskepár . . .
Kis fészünkben még minden szerteséjjel, —
— Tudj' Isten, hogy mi hol talál helyet;
Hamvas hajad fonatlan összetűzve,
Munkától érdes bársony két kezed.
Habtermeted csak pongyolán borítja
Egy-két magadra hányt ruhadarab;
Itt téssz, ott véssz, minden sarokban hangzik

— Mint gerlebűgás — dallamos szavad.
Elnézlek téged kicsi gazdasszonykám,
Hogy mint megállod mindűt a helyed:
És míg lelkemben hála kél irántuk —
A fecskékre vetek tekintetet . . .

Ezernyi gond apró madárszívökben, —
Nincs pihenőjük pillanatra sem.
Úgy gondolom mérhetlen boldogságot,
Mit egy madárszív csak tud mondani . . .
Kész már a fészek, belül puha, selymes,
Meleg lágy kelyhe szinte hívogat;
Kicsiny kis fecském, csak rakjad beléje
A tarkabarka kis tojásokat.
Ne félj! kis házad a tiéd egészen,
Neked adom a tulajdonjogot,
Nem is gyűjtöm fel lámpámnak világát.

Csakhogy békés maradjon otthonod.
Szegény vagy — mint mi. — Kis hajlékocskádért
Egyebet töled úgy se kérhetünk:
Ha majd kikelt parányi fészkedalja,
Csicseregjete egy háladalt nekünk . . .

Kis fecském, édes édes feleségem
Lásd lásd a fecskék most mily boldogok!
Jer karjaimba, forró csókjaimmal
Hadd szárítsam fel gyöngyös homlokod.
Tudom, hogy folyást arról csicseregsz:
„Ez a hely nem jó, — de tán jó leszen!
Itt a fal síma, — ott inog a csengő, —
Oda beférközik a napsugár;
Itt könnyen hozzáfér az álnok macska,
Amott meg a szellőnek szárnya jár.”
Egyszerre csak mindkettő szárnyra kelve

FENNÁLL 1834. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ES FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

évtolyamát végzett tanulóknak magyar nyelvű végbizonyítványt adni és a végbizonyítványokról magyar nyelven törzskönyvet vezetni s azt megőrizni.

Végül megnyugvással fogadják a törvényjavaslatot az iskola államosítás eszméjének hívei is, mert bármennyire tiltakozik is a miniszter ilyen szándék imputálása ellen, a javaslat a benne foglalt intézkedések erejével szándéka ellenére is az államosítás útját fogja egyengetni kétségtelentül.

A katonaság az aratáson.

A király elhatározásából, a közös hadsereg tényleges állományu legénységének jelentékeny részét, az aratómunkákban való részvétel céljából, az aratás idején három hétre szabadságot fogják. Ebben a 4., 5., 7. és 13. hadtestparancsnokságokhoz tartozó csapatok legénységét előreláthatólag július elejétől kezdve, a 6. és 12. hadtestparancsnokságokhoz tartozó legénységet pedig nagybreszt július másodikától fogják részesíteni. Három hétnél hosszabb időre terjedő szabadságot nem engedélyeznek. A lovasított fegyvernemekhez, valamint a műszaki csapatokhoz beosztott legénység, a különleges szolgálati viszonyokra való tekintettel, csakis kisebb számban lesz szabadságolható. A kedvezményt csakis azok a katonák kapják meg, akik a szabadságuk ideje alatt az aratómunkákban valósággal résztvesznek. Első sorban azokat szabadságolják, akiknek saját mezőgazdasági birtokuk van, vagy akiknek szülei ilyen birtokosok vagy bérlok. Negyven katasztrális holdnál nagyobb birtokok tulajdonosai, illetőleg fiai ilyen kedvezményt nem kapnak. Nem adható meg a kedvezmény arra a célra sem, hogy katonák mezei munkák végzésére hivatalból kirendeltessenek. A kérvényeket a tartózkodó helynek községi vagy városi elöljáróságánál kell benyújtani, amely a kérvényben előadottak valóságát bizonyítja. Amennyiben a katonák maguk kéri a szabadságolást, kérelmüket — a községi bizonyítványok be-terjesztése mellett — rendes szolgálati uton

Meghozza az első kis esep sarat.
Szegény kis lámpa ott az ajtó mellett
Te vagy, te lettél a szilárd alap . . .
És szakadatlan fürge szárnyon járva
Ezerszer meg — jó mind a két madár, —
A nap alig kel és nyugszik le párszor,
A kis palota már is készen áll . . .
Elnézem őket szótlanul figyelve,
Ahogy mindkettő csicsereg, beszél:
A fészek szélén szépen összebúgnak, —
Kezdődik a bokretaünnepély.
És úgy szeretném tudni, mit beszélnek,
Hogy mit jelent a sok „csivi-csuvi”. —
Lesz nekünk is majd egy kicsinyke fészünk —
Barátságos, kedves, meleg, puha —
Egész kis ország telve boldogsággal,
S te léssz annak királyné asszonya.
Menyországga varázsolja azt nekem
A te hűséges nagy szereteted . . .
És én ezért a nagy-nagy boldogságrt
Legszébb dalaim dalolom neked.

Latinovits Stanol.

terjesztik elő. A községek előjáróságainak kötelessége most már a szülőket felvilágosítani, hogy az aratás bekövetkeztéig a szabadságolások iránti intézkedéseket megtehessek.

Tornaverseny.

Zombor, 1908. június 10.

A tavaszutó legszebb ünnepén piros-pünkösdi első napján az 1897. évben Szemere Miklós által eldobott kiesiny magnak bimbóvá alakulásában volt módunkban gyönyörködni.

A különféle sportok által fejleszthetjük ifjúságunk nyers testi erejét. Az egyes nemesebb sportok megkedveltetésével vonhatjuk el őket a léha szórakozásoktól, a dorbézolásoktól. Ezzel kezdjük meg a honmentést. Szakszerű irányítással fejlesszük testi erejüket, lelki világukat, munkaszeretetüket, szoktassuk önállóságra.

Lebegjenek előttünk az angol ifjak szórakozásai: az evezés, football, kriket, lovaglás mind egészséges szórakozás, mind harc, amely előkészíti az embert a küzdelemre, az éberségre, fejleszti az agyat, acélozza az izmokat, élessé teszi a szemet.

Örömmel üdvözljük tehát középiskoláink vezetősegeit, hogy ezuttal nem a sablonos tornavizsgát tartották meg, hanem az ifjúság nemes vetélkedésében gyönyörködtettek bennünket. Legfőbb érdem illéi ezért Khloyber Lajos tornatanítót, aki lelkiismeretes buzgalommal felel meg hivatásának és fáradhatatlan szorgalommal igyekszik a tanulóifjúság testi erejét szakszerű gyakorlatok vezetésével fejleszteni. Méltó társa ebben a nehéz, fárasztó munkájában Illés Béla m. kir. honvédfőhadnagy, aki az ifjúság katonai kiképzését végzi nagy és kitartó lelkesedéssel; oktatja a főgimnázium ifjúság VII. és VIII. osztályát a fegyverfogásban, a célzásban és lövésben.

Ott van az angol-bur háboru, ahol a maroknyi bur csapatok egymásután semmisítették meg a világszerte híres angol hadcsapatokat. Ennek a földmiveléssel foglalkozó szorgalmas népnek minden tagja egy-egy Tell Vilmos. Ebben rejlett az erejük, ebben kell gyermekeinket is kiképeznünk, mert a mai végtelen pontos és nagyon messze hordó fegyverekkel az győz, aki talál. Nem a rosszul lövők véletlen találatai, nem a levegőbe lövöldöző tömegek puffogatásai eredményezik a diadalt, hanem a biztos, jó lövők kiszámított biztos lövegei döntik el a csatát.

* * *

A zombori állami főgimnázium és a városi felső kereskedelmi iskola ifjúsága f. évi június hó 7-én délután 4 órakor tartotta meg Khloyber Lajos tornatanár vezetése mellett torna- és atletikai versenyt és mutatta be katonai gyakorlatait és a céllövészetben való előhaladását, amely utóbbiakra Illés Béla m. kir. honvédfőhadnagy nemes buzgalommal és ambiciózus lelkesedéssel oktatja a tanulóifjúságot.

A zsüri elnöke Fernbach Károly, alelnökei: Rittinger Antal és Zsulyevits Ernő; tagjai: dr. Alföldy Árpád, dr. Birvalszy György, dr. Eperjessy Béla, dr. Falcione Nándor, Fernbach Péter, Illés Béla, Khloyber Lajos, Koczár Zsigmond, dr. Pavlovits Simon, Petrovits György, Pramesberger Ferenc, Prokópy Imre, Rács Soma, Raiss Lajos, Trencsényi Károly és Vojnits István voltak. Mint célbírák Király Lajos, Latinovits Szaniszló és Scheidt Péter vettek részt.

Festői szép látványt nyújtott az ifjúságnak zárt négyes sorokban való felvonulása, majd oszlopba felállása a kijelölt helyekre.

A versenyek kezdete előtt az ifjúság a nemzet fohászatát a „Hymnuszt” énekelte el, amelyet a közönség levett kalappal, áhítatos esendben hallgatott végig. Majd Khloyber tornatanár vezényletére szabadgyakorlatokat mutattak be fabotokkal, katonai pontossággal.

Az I. osztály távolugrást, a II. osztály magasugrást, a III. osztály korlát és a IV. osztály kápástámfá gyakorlatokat mutatott be.

A sikfutásban győztek:

I. a) osztály: 1. Sztójkovits N., 2. Jedlicska E.

I b) osztály: 1. Simko M., 2. Goldarbeiter S.

II. osztály 40 m.: 1. Birkás, 2. Krisztoforovits, 3. Mayrovits.

III. osztály 50 m.: 1. Csik, 2. Kovacszy, 3. Komáromy.

IV. osztály 60 m.: 1. Lukits, 2. Frankl, 3. Engel.

V. osztály 70 m.: 1. Schlachter, 2. Hambalek, 3. Tessényi.

VI. osztály 80 m.: 1. Gáspár, 2. Diener, 3. Radicevits.

VII. osztály 90 m.: 1. Kokas, 2. Horváth, 3. Klein Armin.

VIII. osztály 100 m.: 1. Andrejczó, 2. Speiser, 3. Kühn.

Felsőkereskedelmi iskola alsó osztálya 40 m.: 1. Jauch, 2. Mayer Andor, 3. Deogaró.

Középső osztály 80 m.: 1. Juhász, 2. Preszly, 3. Klész.

Felső osztály 100 m.: 1. Sándor, 2. Czetil, 3. Mezei.

A nyers erő kidolgozásának bélyegét magán viselő határozottan csinos és szép gyakorlatokat láttunk a nyújtón és korlátton a főgimnázium V—VIII. és a keresk. iskola alsó- és felső osztályu növendékeiből összeválogatott mintacsapattól. Különösen tetszetek Klein Armin és Mayer Andor szép lendítései, Szmerkács László alsó- és Kokas József oldalmérlegei. A korlátton bemutatott billenéssel, csusztatással stb. előadott variált gyakorlatokkal Klein Imre, Hambalek és Szmerkács tündek ki.

A póznamászásnál győztek: I. a) osztály: 1. Sztójkovits, 2. Stein, 3. Löbl. I. b) osztály: 1. Goldarbeiter, 2. Simkó, 3. Császár. II. osztály: 1. Birkás, 2. Bárány, 3. Ehrlich. III. osztály: 1. Weiszberger, 2. Gyorgyevits, 3. Komáromy. IV. osztály: 1. Lukits, 2. Kovacsev, 3. Frankl.

A kötélmászásnál győztek: V. osztály: 1. Pallagi, 2. Tessényi, 3. Schlachter. Alsó-osztály: 1. Mayer Andor, 2. Deogaró, 3. Schönfeld. VI. osztály: 1. Stein, 2. Hameder, 3. Mály. Középső osztály: 1. Jámbor, 2. Preszly, 3. Koleszárovi. VII. osztály: 1. Horváth, 2. Berger, 3. Klein Armin. VIII. osztály: 1. Andrejczó, 2. Guth, 3. Klein Imre. Felső osztály: 1. Herman, 2. Viegh, 3. Fent.

A súlydobásban szép eredményt mutattak fel: Mayer Jenő 9'10, Tóth István 8'54, Szmerkács László 8'30, Kleiszner Károly 8'09, Haméder 7'79, Stein István 7'43, Koleszárovi 7'30.

A 150 m. stafetánál: I. a főgimn. VII. osztálya Horváth Istvánnal, II. a felső keresk. középső osztálya Preszly Istvánnal, III. a főgimn. VIII. osztálya Andrejczó Elekkel.

A kötélhúsnál a felsőkereskedelmi iskola válogatott csapata került ki győztesen a főgimnázium válogatott csapatával szemben.

A *magasugrásban* I. Hambalek A. V. o. t. 1'60 m., II. Mayer Andor alsó o. t. 1'55 m., Guth József felső o. t. 1'50 m.

A *füleslabda* mérkőzésnél a főgimnázium 1:0 a felsőkereskedelmi iskola csapatával szemben.

Gyönyörűség volt nézni azután a piros sapkások katonai gyakorlatait. Öreg bakák sem csinálhatnák különben. A katonás magatartás, a mozdulatok szabatos kivitele, a fegyverrel bánás biztossága, katonai szakemberek véleménye szerint is teljes elismerésre méltó. Az éljenzés és taps jutalma egyformán szólt nekik, mint jeles mesterüknek Illés Béla főhadnagynak.

A verseny befejeztével a zsüri elnöke, Fernbach Károly főispán buzdító beszédet intézett az ifjakhoz, lelkükre kötvén testük és lelkük harmonikus kiképzését s kiosztotta a győzteseknek az ezüst- és bronzérmeket.

Esküdtszéki főtárgyalások.

Junius 1. Folyó évi február hó 13-án reggeltől késő estig mulatott Ószivácon Vlaszkalits Áca borbély-mester s midőn este zene-szóval hazafelé ment, az egyik sarkon békésen álló Pein Lázárt szidalmazni kezdte s midőn ez vele feleselni kezdett, bicskájával két helyen megszurta. Az egyik szurás, amely a bordát is keresztül járta, elmetszette az egyik eret, minek következtében Pein Lázár elvérzett. Az esküdtek szándékos emberölésben mondták ki bűnösnek. A bíróság 5 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Junius 2. Nagy mulatságot csaptak f. évi január hó 28-ik napján Órszálláson a cigányok és cigány szokáshoz hiven össze is veszekedtek. Midőn a rendőrök a korcsmáros hívására megjelentek, hogy a cigányokat a korcsmából eltávolítsák, ezek ellenszegültek és közülök Koncz Mátyás (Dodo) löalkusz revolveréből a rendőrök közé lőtt, mely Tanurdzsits Lyubót jobb lábán megsebesítette. Az esküdtek hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés bűntettében mondván ki bűnösnek, a bíróság 7 hónapra ítélte. Az ítélet jogerős.

Junius 3. Rablás büntette és súlyos testi sértés büntette miatt vádolt Kirschner Ferencet, aki f. évi február hó 16-ik napján reggel 8 órakor egy átmulatott éjszaka után késsel támadt Betyánszki Márkó gyümölcsárús kofára és késszurásokkal arra kényszerítette, hogy neki 8 drb almát adjon, majd az arra haladó Lovász Istvánnét támadta meg és 3 helyen megszurta, miután az esküdtek a zsarolás vétségében, valamint a súlyos testi sértés vétségében mondták ki bűnösnek, a bíróság 6 hónapi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Junius 4. Zomborban f. évi január hó 17-ik napján Svraka Pál zombori napszámos egész nap ivott s részeg fővel betért Kamocsai Józsefnek a bezdáni uton levő korcsmájába, hol régi haragosával, Parcsetics kovácsal találkozott. Csakhamar veszekedni kezdtek és Parcsetics, aki úgy látszik erősebb, kidobta Svrakát a korcsmából. Svraka, hogy a rajta ejtett szégyent megtorolja, haza ment és kétszövény vadászfegyverét magával vitte és a korcsma közelében egy árokban elrejtette. Ezután, mint aki dolgát jól elvégezte, a korcsmába Parcseticset hozantani kezdte

és kifelé csalta. Ez utána ment s midőn Svraka előtt hátrálva az elrejtett fegyverig ért, felkapta s kétszer egymásután rálőtt. Parcsetics súlyos betegen, hetekig nyomta az ágyat. Az esküdtek erős felindulásban elkövetett s rögtön végre is hajtott szándékos emberölés bűntettében kísérletében mondván ki bűnösnek, a törvényszék 1 évi börtönre ítélte. Védő és vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Junius 5. Husvét másodnapján Lázár Tamás és Lázár József zombori lakosok szóváltásba elegyedtek Berlekovits Mátyásné zombori lakossal, akivel atyjuk tiltott viszonyt folytatott; a szóváltásból verekedés lett, amelybe Berlekovits Mátyás, az asszony férje is beleelegyedett. A verekedés vége az lett, hogy Berlekovits Mátyásné holtan maradt az udvar közepén, Berlekovits Mátyás pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A bíróság szándékos emberölés büntette miatt vont a Lázár-fiukat felelősségre, de az esküdtek nem bűnösnek mondván őket, felmentettek. Az ítélet jogerős.

Junius 6. Trischler István volt militicsi községi végrehajtó ittas állapotban folyó évi április hó 28-án éjjel a vele Hódságról Militicsre gyalog menő Schuj Miklóst leütötte s 100 koronányi pénzt elvette. A tárgyalás folyamán teljes részegségével védekezett, ennek dacára az esküdtek a rablás bűntettében bűnösnek, mondták ki, mire a bíróság 8 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

H i r e k.

Kinevezés. Nyáry Béla ujvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot az igazságügy-miniszter a bácsalmási járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A temesvári m. kir. postais távirtdigazgatóság az üresedésben volt urszentiváni postamesteri állásra Hütter Kálmánné szül. Pelz Regina viszneki postamestert helyezte át.

Iskolalátogatás. A kir. tanfelügyelő-ség által az elmúlt hónapban a következő népoktatási intézetek látogattak meg: az óverbázi, kiskéri, gombosi áll., az ujverbázi, nemesmiliticsi, gádori, körtési, órszállási, regőcei, katymári, madarasi, bajmoki, topolyai, kishegyési, bajsai, csurogi, kulai róm. kath., az ujverbázi, óverbázi, kiskéri, torzsai, bácsfeketehegyi, szeghegyi, bajsai ág. ev., az ó- és ujverbázi, torzsai, bácsfeketehegyi ev. ref., az óverbázi, órszállási, regőcei, bajsai, parragi, ósziváci, kulai gör. kel., az ujverbázi, órszállási, topolyai, bácsfeketehegyi, kishegyési, csurogi, ósziváci, kulai, izr., az ujverbázi társulati polgári leányiskola, a szeghegyi társulati, a dunagárdonyi, tündéresi és csurogi községi jellegű népiskolák, továbbá az óverbázi és gombosi állami, az ujverbázi, torzsai, gádori, órszállási, madarasi, bajmoki, bácsfeketehegyi, kishegyési, bajsai, csurogi, jsziváci, kulai községi és a topolyai r. kath. ovodák, összesen 201 tanteremben. — Ezen tanintézetekben a kiküldött azt tapasztalta, hogy a körtési, órszállási, regőcei, bajmoki, topolyai, kishegyési és kulai róm. kath., a bácsfeketehegyi, szeghegyi és kiskéri ág. ev. népiskolák tulzsufoltak; meg nem felelő épületekben vannak elhelyezve a bácsfeketehegyi, bajsai és szeghegyi ág. ev.; a kishegyési róm. kath. iskola két tanterme, a dunagárdonyi községi, a kiskéri állami iskolák, a csurogi és ujsziváci községi ovodák; nincs kellő felszerelése a bajsai ág. ev. és g. kel. és az ósziváci izr. elemi népiskolának.

Majális. A folyó hó 9-ére hirdetett róm. kath. népiskolai gyermek-majálist, melyet a közbejött rossz idő miatt el kellett halasztani, folyó hó 17-én tartják meg. Erről a nagyközönséget tudomás és mihez tartás végett tisztelettel értesíti az igazgatóság.

A zombori deákok Ujvidéken.

A főgimnázium válogatott csapata pünkösdi másnapján adták vissza az ujvidéki gimnázium látogatását. Tanáraink közül 8-an kísérték el a diadalra szomjas ifjuságot. Sajnos azonban a régen várt eső éppen pünkösdi másnapján gondolta meg magát deákjaink boszuságára. A versenynek alig néhány pontját tarthatták meg, s ezekből két ezüst-érmét és két oklevelet hoztak haza deákjaink. A verseny legérdekesebb pontja a füleslabda match elmaradt.

Magyar nyelv tanítás. A kir. tanfelügyelő mult hónapi iskolalátogatásai alkalmával ismét több helyen azt a sajnálatos és eléggé el nem ítéhető tényt tapasztalta, hogy a magyar nyelv tanítása az egyes nemzetiségek iskoláiban nem felel meg a törvényes követelményeknek. Különösen elítélendő ez a szeghegyi ág. ev., a bajsai, kulai gör. kel. és a csurogi községi iskola nyolc osztályában és a csurogi és ujsziváci községi ovodákban.

Adományozás. Egy magát megnevezni nem akaró uri ember a zombori Szabad Lyceum pénztárának 20 koronát adományozott.

Államosítás. A közoktatásügyi m. kir. miniszter az apatini 17 tanerős községi jellegű elemi népiskolák államosítását az 1909. évi szeptember hó 1-től kezdődő hatálylyal kimondotta.

Óbecseiek a miniszternél. A mult pénteken az óbecsei polgári iskolák államosítása ügyében, küldöttség tisztelettel gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt. A község küldöttjei csütörtökön délután utaztak el a fővárosba, ahol Fernbach Károly főispánunk vezetése alatt jelentek meg a miniszternél. A főispán bemutató szavai után Jelsits Iván plébános, községi képviselő tolmácsolta a község kérelmét. A tartalmas és szépen elmondott beszédet a miniszter figyelemmel hallgatta és válaszában kijelentette, hogy Óbecse kérelmét a legmegtányosabbban és lehető rövid időn belül el fogja intézni, annál is inkább, mert az ő terve és óhaja, hogy az ország összes polgári iskolái állami kezelésbe kerüljenek. A küldöttség tagjaival szívélyesen szorított a miniszter kezét és biztató szókkal bocsátotta el.

Ösztöndíj. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Faragó János kir. tanfelügyelő előterjesztésére Papp György titeli állami polgári iskola I. osztályu tanulója részére 240 korona tanulmányi ösztöndíjat engedélyezett.

Tanítók fizetése. A községi és felekezeti elemi népiskolai tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezésére az elmúlt hónapban ismét 13968 korona eddigelé tehát összesen 87089 korona évi államsegély folyósított.

Halálozás. Mint lapunk zártakor részvétel értesülünk, Deák Zsigmond nyug. főszolgabíró, a Ferencz József-rend lovagja folyó hó 11-én délután fél 3 órakor életének 60-ik évében hosszas szenvedés után Regőcén elhunyt. Hült teteme 13-án délután vasuton Zomborba s innét kocsin Csonoplyára szállították és ott délután 6 órakor a családi sírboltba fog elhelyeztetni. Béke poraira!

Nagylelkű adomány. Gróf Zichy N. János főrendiházi tag és neje a tulajdonukat képező topolyai orsz. vásártartási jogukat Topolya községnek ajándékozták, oly kikötéssel, hogy évi tiszta jövedelme a köz-kórház alap javára fordíttassék, illetve a kórházalap tőkéjéhez csatoltassék.

A tüdővész pusztítása. A belügy-miniszter legújabb jelentése szerint Magyarországon 1907. január havában gümőkórban elhalt összesen 6667. E számból Bács-Bodrog vármegyére 210, Bajára 10, Szabadkára 35, Ujvidékre 8, Zomborra 8 esik.

A terméskilátások. A pünkösdi esőzés alighanem jótékony hatással lesz a kiszáradt vetésekre, úgy, hogy a terméskilátások valamivel kedvezőbben kezdenek alakulni. Az eső mindenütt igen szükséges volt, mert a forró, perzselő meleg a terméskilátásokat mindenfelé redukálta. Nálunk és a környéken is dns esőzések voltak.

Ötven év. Paeséri levelezőnk írja: A maga nemében ritka és magasztos ünnepély keretében ülte meg pünkösdi vasárnapján gyermekei, unokái és ismerősei körében házasságuknak ötven éves jubileumát Kasza Mihály köztisztviselőtől álló iparos és felesége. A délutáni istentisztelet után Arany Gusztáv ref. lelkes magas szárnyalású beszéddel üdvözölte a jubiléumokat, akiket könnyekig hatott meg a valóban szép és magvas beszéd. Ezután az ünnepelték gyermekeik és ismerőseik kíséretében otthonukba tértek, ahol terített asztal mellett nem egy szónoklat keretében hallhatták méltatni azt az érdemet, melyet gyermekeik felneveltetése és társadalmi példás viselkedésükért annyira kiérdemeltek.

Kabaret-est és táncmulatság. A zombori Kereskedelmi Alkalmazottak Egylete, mint már jeleztük is, folyó évi június 21-én a Polgári Kaszinó összes termében és kerthelyiségében tartja kabaret-előadással egybekötött táncestélyét. A kabaret műsora a következő: 1. Egy festőművész levelezéséből. Előadja: Schreiber Izsó. 2. Babarczy Erzsébet. Szavalja Weinfeld Ella. 3. Kuplák. Éneklő Herman Ignác, zongorán kíséri Várnay Lajosné. — Közben magyar rapsodia, zongorán előadja Várnay Lajosné. 4. A titkár. Humoros magánjelenet. Előadja Bocker Ferenc. 5. Katonásan, vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Gárday Albert, nyug. huszárnagy Dvornák Miklós, Jolán, özv. Berendy Gyuláné, Olga, unokahugai Mészáros Margitka, Hecht Aranka, Lengy Emil, min. titkár Wiener Rezső, Huszár Elemér, hírlapíró Steinfeld Ödön, Gyuri, inas Gárdaynál Bozsánszky József. Idő: Jelenkor. Szín: Gárday lakása. Előadás után tánc. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Már előre is felhívjuk a közönség figyelmét Várnay Lajosné urnő szereplésére, ki a bécsi zeneakadémián nyert képesítést s ki ezáltal először mutatja be művészetét a zomboriaknak. Kivüle még Dvornák Miklós, Hermann Ignác, Steinfeld Ödön, Wiener Rezső, Schreiber Izsó és Bozsánszky József urak, valamint Hecht Aranka, Mészáros Mariska és Weinfeld Ella urleányok játéka ígér valóságos művelzetet. Reméljük, hogy a fiatal és agilis egyesület munkáját a nagyközönség jóindulatával és támogatásával fogja méltányolni. Belépődíj: személyjegy 2 korona, családjegy három személyre 5 korona.

Tíz éves találkozó. Mindazon iskolatársaimat felkérem, kik 1898. évben a zombori felső kereskedelmi iskolában érettségiztek, hogy folyó hó 28-án a tíz éves találkozáshoz megjelenni sziveskedjenek. Zombor, 1908. június 8-án. Hazafias üdvözléssel *Ispánovits* Adám, m. kir. adótiszt.

Zugiskolák. A kir. tanfelügyelő a vármegyében megtartott iskolalátogatásai alkalmával a kishegyesi és topolyai tanyákon, továbbá Csurogon zugiskolákat talált, melyekben oklevél nélküli egyének tanítanak. A közigazgatási hatóságok felületes elnézésének tulajdonítható, hogy ezen a XV. századba illő állapot felett szemét hunyva, a kellő szigorral nem intézkedtek, hogy a zugiskolák, amelyek minősítés nélküli egyének vezetése mellett a pánszlávizmus és pangermanizmus melegágyai, be nem zártak. Szigorú intézkedéseket kérünk.

Tűz. Folyó hó 11-én éjjel 1 órakor a város csöndes nyugalma láma zavarta meg. Mrgyanov Koszta Árok-utcai házában, — mint értesülünk, — egy lelketlen gyújtogató felgyújtotta az udvarban levő kukorica szarát és egy kazal szalmát; csak derék tűzoltóink gyors megjelenésének köszönhető, hogy a nádfedelesek között komoly következménye nem volt a tűznek. A rendőrség figyelmébe ajánljuk az esetet, mert ez már rövid idő alatt a második eset az Árok utcában.

Eljegyzés. Schmidt Gusztáv ny. alezredes leányát, Schmidt Jenny, kecskeméti áll. polgári leányiskolai tanítónőt eljegyezte Páthy Sándor, kecskeméti kir. járásbírói jegyző.

A titeli barlanglakók ügye. Megirtuk annak idején, hogy Titelen 120 magyar munkáscsalád nagy nyomorban földalatti lagunákban él. A belügyminiszter rendeletére már összeírták azokat a gyermekeket, kiket a családok a menhelyen elhelyezni kívánnak. A lagunákban lakó munkáscsaládok arra kérétek a községet, hogy a múlt évi 46. törvény-cikk alapján nyerendő államsegéllyel és általuk törlesztendő tőkével a község megterhelése nélkül építtessen munkáslakásokat. Fernbach Károly főispán támogatása ellenére a csaknem kivétel nélkül szerbekből állott képviselőtestület kimondotta, hogy a kért gazdasági munkásházák építése állami támogatással sem létesíthető. Az elutasító határozat miatt az elégedetlen magyarok népgyűlésen tiltakoztak az ellen, hogy a község ilyen határozatot hozott, mielőtt az államsegély nagyságát tudta volna. A főispánnak táviratban mondtak köszönetet közreműködéséért és a határozatot megfélembtették. A vármegye határozatától függ, vajjon kapnak-e a titeli munkások megfelelő lakást.

Művirágkészítő tanfolyam. Szmirnayné Mészáros Jusztin művirágkészítő tanárnő, kit műiparmeghonosító munkájában a kereskedelmi minisztérium államsegélyben részesít, e hó folyamán tanfolyamot nyit Zomborban. Rengeteg összeggel adózunk a külföldnek kalapdiszek és sarkoszorut viráganyagért. Pedig a százezrek idegenbe küldése helyett, kiki maga készíthetné el saját szükségletét. A híres francia művirág is jó részben hazai ipari munka. A nyers szövetet színtálló festékekkel kalapvirágnak alkalmas anyaggá festeni, árnyékolni csak egy tanítási fogja a tanfolyam, mint a virágminták készítését, a művirágok elkészítését. Az egyéni izlés és ügyesség azután itt is érvényesülhet. Így lesz az ipar műiparrá, művészetté. Alig egy korona ára szerszám az egész befektetés. 12 korona tanítási díjért napi délutáni három óra hosszat tart a tanítás a három heti tanfolyam alatt. Tanulni óhajtok Schön Adolf könyvkereskedésében jelentkezzenek, ahol a virágminták is megtekinthetők.

Értesítés. Mint Herkulesfürdőből (Mehádia) írják nekünk, dr. Klein Eberhard az általa szívba, astma és idegesség eseteiben, valamint elhízásnál is már évek óta a legjobb eredménnyel gyakorolt úgynevezett nanhemi gyógyeljárás az idegi fürdőevad alatt is folytatja.

Bepanaszolt község. A bácsföldvári tanács több pontban bepanaszolta a község elöljáróságát és képviselőtestületét, amiért törvényes járandóságait vonakodtak kiadni. A panasz folytán a megyei közigazgatási bizottság dr. Balaton Gyula óbecsei főbírói bizta meg a vizsgálat vezetésével, aki már több napon át teljesíti azt az érdekeltek bevonásával. — Hát bizony furcsa világot vet az egy községre, ha a hivatalnokoknak a törvényes járandóságait folytonos herce-hurcával, a hatóságok hiába való zaklatásával kell kieroszakolniuk. Az ilyen hiába való zaklatást illően meg kellene torolni s így nem hoznának a böles tanácsbéliük olyan képtelen s mindent megtagadó határozatokat.

Betörő a templomban. Az ujvidéki róm. kath. nagy templomba valószínűleg álkules segélyével a sekrestyén keresztül egy ismeretlen tettes behatolt és ott egy nagy perselyt a falról lefeszítve feltörte és annak pénztartalmát magával vitte, míg a perselyt a templom-udvarba dobta, hol is azt a hajnali órákban a rendőr őrjárat találta meg. A szerény igényű betörőt, ki a templom összes drága értéktárgyait és a többi perselyeket érintetlenül ott hagyta, a rendőrség nyomozza.

Sok az adósságunk. Hogy Magyarország mennyire el van adósodva, azt most a nemzeti bank ügyében tartott szakértői tárgyalás során tudta meg az ország, ahol kitűnt, hogy évente 345 milliót fizet ki ez ország csak kamatokban az adósságai után. Hát szép kis összeg lehet akkor az adósság. Egyszerű ember ki sem tudná mondani azt a hatalmas számot.

Szerelemből öngyilkossági kísérlet. Grozsgyánov Radován felsőkaboli templomszolga Veszelinovics Koszta ottani postamester háza előtt szerelmi bánatában mellbe lötte magát s életveszélyes sérülést szenvedett. Grozsgyánov a postamester 18 éves fejletlen, sánta leányát nemrég megszöktette és szerelmével jelenleg is üldözte. Ez a körülmény sokakban azt a gyanút ébresztette, hogy bűnös kéz akarta az életét kioltani. A nyomban megejtett rendőri vizsgálat, valamint Szabó Imre ujvidéki központi vizsgálóbíró által megejtett bírói vizsgálat is az öngyilkossági kísérletet állapította meg.

Halálos szerencsétlenség. Nagy vendégség volt a múlt szombaton este egy dávodói úri háznál. Sokan voltak hivatalosak s jó bácskai szokás szerint reggelig mulattak. Persze mindig van, aki virtust csinál az ivásból; itt is a megszöktötteket visszakényszerítették a boros poharakhoz. Szomorú vége lett a vig mulatságnak. Hajnaltájban ugyanis többen a fiatalok közül elmentek a Ferenc-esatornába fürödni. Fürdés közben Dunszt Hugó, a pécsi püspöki uradalom gazdasági gyakornoka, egy 22 éves fiatalember, át akart uszni a csatornába, alig ért a több méter mély víz közepére, minden segélykiáltás nélkül egyszerűen csak elmerült. Mire észrevették és felszínre hozták, halva volt. Ugy találták meg a víz fenekén ujjaival görcsösen a talajba markolva. A körörszív véleménye szerint szívszélütés érte a szerencsétlen fiatal embert.

Állami jutalmak ipari munkásoknak. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára oly ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szolgálattal és ezzel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságaikkal erre érdemeket szereztek. E jutalmakból évente 5 esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Ujvidék, Zombor városok, Csongrád és Bács-Bodrog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepélyességgel. A kitüntetett munkások mindegyike 100 koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A kitüntetésre való javaslatétel és a jutalmak kiosztása a kamara főadatát képezvén, fölkéretnek a kerület munkaadói, úgy a gyárosok, mint a kisiparosok, hogy közöljék a kamarával azon munkásaik névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket a jutalmazásra érdemeseknek tartanak. A feltevések teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A kellő fölszerelt ajánlások legkésőbb 1908. június hó 15-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Öngyilkosság az apa sirján. Pacher Gizának apja valamikor orvos volt Szabadkán, de orvosi mesterségével nem tudott annyit keresni, hogy a lányának vagyont is hagyhatott volna. Pacher Giza szegényen és árván maradt s rokonai jóvoltából élt. Legutóbb Csantavéren lakott az egyik rokonánál, özvegy Tiborfinénál. Az idő hamar eljárt s az orvos árvája elmulott negyvenöt éves s így letett arról a reményről is, hogy házasság által szabaduljon meg az élet gondjaitól. A szegény öreg lány szívébe a melancholia, a lemondás vonult be. A napokban átrándult Szabadkára, ahol valami dolga akadt. Dolgait elvégezve, kiment a temetőbe, ahol atyja sirján hosszú ideig imádkozott, aztán a magával hozott revolverrel föbe lötte magát. Eszméletlenül állapotban szállították a kórházba.

Nyugtázás. A zombori iparos dalárda által f. évi június hó 7-én rendezett kabaret-estélyen felülfizettek: Gräber Katica 2 kor., Gräber Mihályné, Rüll István, N. N., Szeelmann Péter, Ugry Károly, Biebert János 1—1 kor., Virth Mihály, Mattas András, Bogdán Mihály 80—80 fil., Dörfler R. 20 fil., melyért ezton mond hálás köszönetet az iparos dalárda.

Községi gazdakör Gomboson.

Gombos község gazdáinak meghívására a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület a helyi gazdakör megalakítására Inhoff József egyesületi titkárt küldte ki a helyszínére. A községi gazdakör megalakult. Ideiglenes elnökül Rumi Illés községi bíró, titkárává Német Imre tanító lett megválasztva.

Halálos usztatás.

Óbeeséről írják: Az alsó holt Tisza részen levő halastó mellett dolgozott pénteken Sági Flórián a feleségével. Ugy délfelé arra gondolt Sági, hogy megusztatja lovait. Ráült a lóra és mind beljebb terelte a vízben. Egyszerre süppedős, mély helyre akadt a ló és hirtelen megfordulva, ledobta magáról Ságát. A kapálódzó ló jó lehet a víz alatt meg is ütötte az embert, mert jó sokáig nem bukkott föl. Mikor fölvetette a viz, segítségért kiabált, de újra elmerült és nem is látták többé. A ló egy kerülővel kiuszott. A vízbe fult embernek felesége siránkozva és jajgatva látta a veszélyt, de nem volt, aki segítségére legyen. Később a halászok keresésére indultak és a hullát nagy sokára meg is találták.

Gyujtogatás. A mult kedden Szimity Száva nádaljai napszámos házában tűz ütött ki és azt teljesen elhamvasztotta. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a házat tulajdonosa gyujtotta fel, valószínűleg hogy a biztosítási díjat megkaphassa és ebben Sztanimirov Láza és Kesanszki Vana segédkezett neki. A gyujtogatókat letartóztatták.

A Tisza áldozata. Titelben Pöltz József gazda 17 éves Ádám nevű fia a mult héten a Tiszára ment fürdeni. Alig uszott a vízben néhány percig, mikor eltűnt a folyam hullámai között. Azóta hiába keresték a boldogtalan fiu holttestét, nem találták. Tegnapelőtt délután a halásznoknak sikerült a szerencsétlen ifju holttestét kihalászni.

Életunt leány. A napokban ismét egy fiatal leány dobta el könnyelműen az életét. Micskó Judithnak hívják az életunt leányt s alig töltötte be a 22. évét. A szerencsétlen leány Szabadkán mint pénztárosnő volt alkalmazva és munkaadója legnagyobb meglepedésére végezte mindig hivatalos teendőit. Valószínű, hogy szerelmi bánat adta kezébe a gyilkos fegyvert, mely azonban nem adta meg a kívánt halált. A szerencsétlen teremtés most a kórház rideg betegágyán bekötött fejjel fekszik. A fején levő sebe talán nem is sajog annyira, mint a szerelmes leány szívében levő, melyet nem revolver golyó, hanem két tüzes férfi szem ejtett.

TANÜGY.

A r. kath. iskolák vizsgarendje.

a) **A sárdában:** Junius 16-án délután fél 6 órakor a polgári leányiskola I—IV. osztályának tornavizsgálata a zárdaintézet II. házában udvarában; kedvezőtlen időjárás esetén az I. ház nagytermében, melyre az összes iskolaszéki tagok hivatalosak.

Junius 20-án délelőtt 8 órakor a zárdaiskola I. osztályában dr. Mayer Nándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 20-án délután 3 órakor az elemi iskola II. osztályában Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 22-én délelőtt fél 8 órakor hittani vizsga az elemi iskola I—VI. osztályában Szláv Elemér iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 22-én délután 3 órakor a polgári iskola I—IV. osztályában Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 23-án délelőtt 8 órakor az elemi iskola III. osztályában Ugry Mihály iskolaszéki tag és délután 3 órakor a IV. osztályban Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 24-én délelőtt 8 órakor az elemi iskola V—VI. osztályában Szláv Elemér iskolaszéki tag és délután 3 órakor a polgári iskola I-ső osztályában dr. Buják József iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 25-én délelőtt 8 órakor a polgári iskola II. osztályában dr. Thurszky Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a polgári iskola III. osztályában Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 26-án délelőtt 8 órakor a polgári iskola IV. osztályában dr. Falcione Nándor iskolaszéki tag jelenlétében; délután fél 6 órakor a kiseddóvíz vizsgálata a zárdaintézet II. házában udvarában, kedvezőtlen időjárás esetén az I-ső ház nagytermében.

b) **A központi fiúiskolában:** Junius 19-én délután 3 órakor a központi fiúiskola IV. b) osztályában dr. Buják József iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 22-én délelőtt fél 8 órakor „Veni Sancte” utáni hittani vizsgát az I—IV. osztályában Vértesi Károly iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 24-én délelőtt 8 órakor az I-ső a), fél 10 órakor az I-ső b) osztályban Szuppek Gyula iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a II. a), fél 5 órakor II. b) osztályban Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 25-én délelőtt 8 órakor a III. a) osztályban Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a III. b) osztályban dr. Mayer Nándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 26-án délelőtt 8 órakor a IV. a) osztályban Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor az V. és VI. osztályban Vértesi Károly iskolaszéki tag jelenlétében.

c) **A külvárosi iskolákban:** Junius 22-én délután 2 órakor hittani vizsga a szelencei iskolában, fél 4 órakor a bánáti iskolában dr. Thurszky Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 23-án délelőtt 8 órakor a szelencei leányiskolában, fél 10 órakor a szelencei fiúiskolában Szuppek Gyula iskolaszéki tag jelenlétében.

Junius 23-án délután 3 órakor a bánáti leányiskolában, fél 5 órakor a bánáti fiúiskolában Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében.

d) **A tanyai iskolákban:** Junius 20-án délelőtt fél 9 órakor a gradinai iskolában, délután 2 órakor a csataljai, fél 4 órakor a bajai uton levő tanyai iskolában Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

A magánvizsgálatok junius 27-én délelőtt 9 órakor, az ünnepi évről Te Deum junius 28-án délelőtt 8 órakor lesz.

A tanulók beírása az 1908/1909. tanévre az összes városi iskolákban 1908. évi szeptember 1. és 2. napjain, az ismétli isko-

labán pedig 6—15-ig terjedő időben mindenkor 8—12 óráig történik, míg a tanyai iskolákban a beiratkozás folyó évi október hó 1-én kezdődik.

Az új tanév szeptember hó 3-án reggeli fél 8 órakor „Veni Sancte”-val veszi kezdetét.

Elfogott bankszedelgő.

Hercog Ferenc, Izidor, József és Goldarbaiter volt vukovári bankár, akik a zombori bank cég beltágjai voltak, a mult év őszén több mint egy millió korona erejéig megkárosították a bankot és azokat a szerencsétleneket, akik a csalók karmai közé kerültek. A cég a sikkasztások, csalások és váltóhamisítások szédületes sorozatát követte el, azután mind a négyen megszöktek Amerikába.

Hercog Izidort a mult héten a szondi csendőrség letartóztatta és a zombori kir. ügyészség fogházába szállította be.

A csaló bankárok ellen az első feljelentést dr. Szilágyi Károly bezdáni ügyvéd tette, akit tizennégyezer koronáig károsítottak meg.

Az ügyészség az üzleti könyvekbe több hamis tételt talált bevezetve. Spitzer Márk zombori bankár, Hercogék közeli rokona állítólag százezer koronával van érdekelve a bankesalásnál. A konstatált többrendbeli hamisítások, szédelgések, sikkasztások miatt a kir. ügyészség elfogató parancsot adott ki a megszökött bankárok ellen. A nyomozás mindaddig nem vezetett eredményre, míg a honvágy és a pénztelenség a legifjabb bankárt Hercog Izidort az aranyborju hazájából Amerikából haza nem vonzotta.

Ez volt veszte!

Hosszu bujdosás és bolyongás után az ut fáradalmait pihente ki Szondon lakó rokonánál, amidőn déli 12 órakor rajtaütött a titkos feljelentő által értesített csendőrség és elfogta, hogy fáradalmait biztosabb helyen pihenhesse ki.

A vizsgálóbíró nyomban kihallgatta és vizsgálati fogságba helyezte.

Dr. Gál Rezső védőügyvéd a vizsgálati fogság fentartása ellen felfolyamodást nyújtott be.

Nem tartjuk érdektelennek megemlíteni, hogy egy Amerikából érkezett hír szerint a másik bankár Hercog József a partraszállás alkalmával egy nálánál gyakorlottabb szédelgővel akadt össze, aki őt a kis egzisztenciától összeharácsolt összeztől megkénynyitette és azóta Hercog József egy kávéházban, mint *csésszemeső* vezekli bűnös életét.

NYILTTÉR.)*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, kik boldogult anyánk, nagyanyánk, anyósunk, dédanyánk *ösv. Tellér Józsefné sz. gyérey Garay Bertának* halála alkalmával fájdalmunkat részvétükkel enyhítették és a megboldogult temetésén megjelenni szivesek voltak, ezton fejezzük ki leghálásabb köszönetünket.

Zombor, 1908. június hó 10-én.

A gyászoló család.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

ZOMBORI DEÁK OTTHON.

A következő tanévre felvétetnek gimnáziumi és felső kereskedelmi iskolai növendékek **korlátolt számban.**

Az intézetben egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár gyakorolja a tanulmányi felügyeletet.

Havi teljes ellátás 45 korona.

Pedagógusok gyermekei kedvezményes árban részesülnek.

Prospektussal készséggel szolgál a Deák Otthon Igazgatósága.

Szerbiai kőszén

gyárak, malmok, téglagyárak, kovácsok, cséplőgépek és szalonkályhák részére 50-7 a legolcsóbban kapható:

Ivkov Vladimir

szerbiai szenek elárutási irodájában Szatpár, (Bácska.)

Keresek nagybani viszontelárutókat.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

50-23

„Blichensderfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149-30-5 Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítatnak
Amerikai irodai butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

Házeladás.

Felsőváros Rókus-utca 19. sz. alatt 3 utcai és 2 udvari szoba, 3 konyha, 3 fafélszer, nagy pince, nagy kert jó feltételek mellett eladó.

Stvrteczy Mihály.

Hirdetmény.

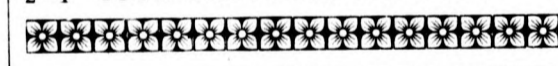
Bérlőknek, szállítóknak és egyéb vállalkozóknak, törvényhatóságokhoz, kir. kincstárhoz és magánvállalatokhoz leteendő óvadékok céljára kölcsön ad a

Sztanisicsi Takarékpénztár

rövidebb és hosszabb időtartamra is, mérsékelt kölcsöndíj mellett óvadékképes

értékpapirokat.

Érdeklődők bővebb felvilágosításért forduljanak Őrszállásra

A SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR
2-1 IGAZGATÓSÁGÁHOZ.

5583/tkvi 1908. szám

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Sziegl Mátyás végrehajtónak Pechlof Adámné Schneiderbeck Katalin végrehajtást szenvedő elleni 268 korona 30 fillér tőkekövetelés és járuléka, továbbá Heller Jakab csatlakozó végrehajtónak 245 korona 60 fillér tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Őrszálláson fekvő, az Őrszállási 2911. sz. betétben foglalt Pechlof Adámné sz. Schneiderbeck Katalin nevén álló A. I. 1. sor, 1645. hr. 907. ö. i. számú ház és 20 ö. l. beltelek és 2. sor, 1646. hr. sz. 38 ö. l. beltelekre 2000 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a tenebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Őrszállás községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1908. évi május hó 25-én.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

1520 szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a wieni cs. és kir. járásbíróóság 1908. évi C. III. 108/4. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Schastel és Hertlein wieni cég javára dr. Kronits Istvánné zombori lakos ellen 805 kor. 70 fill. s járuléka erejéig 1908. évi május hó 2-án toganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és zongora nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1908. évi V. 742/2 sz. végzése folytán 805 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 27. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 65 kor. 06 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközlésére 1908. évi június hó 17-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi május hó 28-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

4261/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Vagenblatt és Henerári bajai cég végrehajtónak Veisz Jánosné Rozmann Mária Őrszállási lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 448 korona 93 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 66 korona 20 fillér (végr. 18 kor. 40 fill. foganatosítási) perbeli, 33 korona 90 fillér jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cikk 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Őrszálláson fekvő, az Őrszállási 247. számú betétben foglalt Veisz Jánosné szül. Rozmann Mária nevén álló A. 1. sor, 327. hr. 342. ö. i. számú ház és 85 ö. l. beltelekre 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1908. évi július hó (1.) első napjának délelőtti (10) órája Őrszállás községéhez tűztetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 120 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-ső napján 3333. szám alatt kelt kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadik részletet pedig ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt, az 1881. évi december hó 6-ik napján 39415/I. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a zombori kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Zomborban, 1908. évi április hó 30-án.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Meghívó.**A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár
I. évi rendes közgyűlését**

folyó évi június hó 18-án délelőtt 10 órakor, határozatképtelenség esetén **június hó 21-én délelőtt 10 órakor,** tekintet nélkül a megjelentek számára a zombori általános ipartestület székházának nagytermében tartja meg, melyre a megválasztott közgyűlési kiküldöttek ezennel tisztelettel meghívotnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság jelentése a pénztár múlt évi működéséről.
2. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése, annak kapcsán a felügyelőbizottság jelentése, a felmentvény megadása iránt.
3. A munkaadók sorából 2 igazgatósági póttag, valamint az alkalmazottak sorából 4 igazgatósági póttag választása.
4. Indítványok, melyek azonban 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban adandók be.

Zombor, 1908. évi június hó 4-én.

Kanyó Béla, ügyv. titkár. **Frey Imre,** ig.-elnök.

Figyelmeztetés. Ha a közgyűlésen a kiküldöttek határozatképes számban meg nem jelennek, a közgyűlés minden további meghívás nélkül 1908. évi június hó 21-én délelőtt 10 órakor a megjelentek számára való tekintet nélkül lesz megtartva a fentemlített helyen és tárgysorozattal. Vidéki kiküldöttek sem fuvar, sem egyéb költségeik megtérítését nem igényelhetik.

Birtokeladás folytán egy teljesen jókarban levő cséplőgarnitúra eladó.

Rohonczy Gida

3-1 uradalma Törökbecse.

1582. szám 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1908. évi 5183. számú végzése következtében dr. Wiener Samu ügyvéd által képviselt Mélykúti takarékpénztár r. t. javára dr. Zátanyi Dezső és társai zombori lakosok ellen 1200 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi március hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2588 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és könyvek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1908. évi V. 595/3. sz. végzése folytán 1200 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 29. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 104 kor. 17 fillérben bíróság már megállapított költségeik erejéig Zomborban adósok lakásán leendő eszközlésére 1908. évi június hó 13. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi május hó 24-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Automobil.

Egy használt 4 üléses
automobil teljes felsze-
o reléssel eladó. o

Bővebbet

DOLENCITS JÓZSEF
puskaműves Zombor. 3-2

Üzlet áthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

üzletemet

Zrinyi-utca 8. számu saját házamba helyeztem át. Kérem a n. é. közönség szives további jóindulatu támogatását.

Tisztelettel 5-2

DOLENCITS JÓZSEF
puskaműves Zombor.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek, valamint régi vengéimnek becses tudomására hozni, hogy Ujvidéken az **Andrássy-utca 7. szám** alatt levő házat es a benne oo évtizedek óta fennálló oo

„Fehér hajó” szállodát

megvettem és azt teljesen átalakítva, a modern igényeknek megfelelően bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Kényelmes szobák. -
Figyelmes kiszolgálás. -
Mérsékelt árak. -
Feltétlen tisztaság. -
A város központján. -
Izléses italok. -

Valódi pilseni sör.

20-14 Tisztelettel
ZURKOVICS GYÖRGY,
szállodás.

Ujsóvén eladó

egy remekül berendezett
MOTOROS HENGERMALOM.

Ajánlatok: „Motormalom”
címen Ujsóvéra küldendők.
Ügynökök díjaztatnak.

* **!! Villanyos csillárok. Disműárúk chinaezüstből. !!** *

10-5

Gyermekkoscsik! **Gyermekjátékok!**

Férfiingek, napernyők, nyakkendők, csipkék, harisnyák, keztyűk, övek, valamint összes cikkeink még csak rövid ideig mélyen leszállított áron!

Férfikalapok és valódi panamak óriási választékban, rendkívül olcsón!! Porcellán edény beszerzési áron alul kiárusítottak!

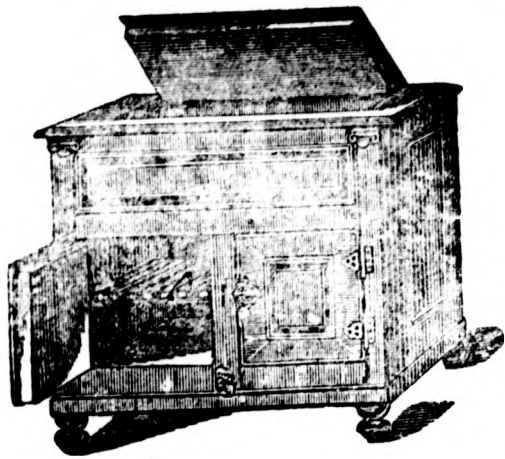
Goldfahn Sándor és fia,
ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett.

* **!!! Grammophonok. o o o Utazó bőröndök. !!!** *

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

*—11

Dús raktár mindenféle
jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok
és magánosok részére);
fürdőkádakban
és
konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítetnek.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. Javítások olcsón és pontosan.

H I R D E T É S E K

F E L V É T E T N E K

L A P U N K K I A D Ó H I V A T A L A B A N .

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye Zombor, Galamb-utca 10. sz.
Mindennemű mechanikai gépek javítóműhelye ugy-
mint: varrógépek, kerékpárok, számozó- és írógépek, gramophonok, villanyos-
csengők és minden e szakmába vágó gépek javítása
szavatosság mellett eszközöltetik.

Allandó raktár:

Varrógépekben és kerékpárokban,

valamint ezen gépek alkatrészeiben. **Külső- és belső
kerékpár-gumik**, nyergek, pumpák, csengők, francia-
kulcsok, kürtők, küllők stb.

20—17

A világhírű „**Kaiser**”-kerékpárok egyedüli raktára.